

400 let od narození velkého dramatika

Název emise: Molière

Den vydání: 20. ledna 2022

Hodnota: 23 Kč; č. 1149

Rozměr známky, obrazu: 40 x 23 mm

Výtvarný návrh: Karel Zeman

Druh tisku: OF; **Papír:** fl-an-OF

Tisk: Hradištko, sro.

Tisková forma: 2x 50

Náklad: 500 tis.

Rytec FDC: Jaroslav Tvrdoň

Tisk: OTp; Hradištko, sro.; **Náklad:** 2.600

Už mnohokrát jsme na stránkách našeho časopisu zopakovali starou známou pravdu, že je mnoho povolaných, ale jen málo vyvolených. K těm v dramatickém oboru nepochybně patřil Jan Křtitel Poquelin, pařížský rodák, který se pod jménem Molière proslavil jako herec a dramatik - jeho hry se s úspěchem hrají dodnes. Napsal jich desítky a v řadě z nich také sám hrál. Osud mu přitom vyměřil jen krátkou životní dráhu - zemřel v pouhých jedenapadesáti letech, symbolicky téměř na jevišti, když spadla opona po představení komedie Zdravý nemocný, v níž ztvárnil hlavní roli.

Jeho díla byla a jsou uváděna i na českých jevištích a řada z nich byla zpracována i ve filmu a televizi. Stačí připomenout tituly Skapinova šibalství, Lakomec, Misanthrop aneb Zamilovaný mrzout, Don Juan aneb Kamenná hostina, Tartuffe neboli pokrytec, Trampoty zamilovaných, a mohli bychom pokračovat.

V Molièrově době, tedy ve třetí čtvrtině sedmnáctého století, za vlády Krále Slunce Ludvíka XIV., nebylo snadné veřejně se vysmívat panujícím mravům. Molière to však dělal tak dovedně (však byl také vzděláním právník), že si získal přízeň členů panovnické rodiny a pro svou divadelní společnost označení „královská“.

Z toho ale nevyplývá, že by byl dítětem štěstí a všechno mu šlo od počátku samo. Jako syn dvorního čalouníka musel překonat velký odpor rodiny, která se na divadlo - jak si ho představoval - dívala jako na pokleslé komediantství. Jeho první pokus proniknout na prkna znamenající svět skončil finančním krachem a mladého adepta přivedl dokonce do vězení pro dlužníky. V té době, aby nevrhl špatné světlo na své rodiče, začal namísto příjmení používat pseudonym Molière. Když se vyhrabal z nejhroššího začal znovu od puky jako člen kočovných divadelních společností a teprve v šestatřiceti letech se blýsklo na lepší časy. Jako herec a dramatik zaujal králova bratra Filipa I. Orleánského a pak už držel příležitost vytrvale za pačesy.

Není nic nového pod sluncem - co bylo dříve, to zase bude... pravil Kazatel. A tohle pravdivé rčení do písmene potvrzují Molièrovy hry, aktuální v době svého vzniku stejně jako dnes. Lidé se prostě nemění, jen kulisy kolem nich. Někteří historikové tvrdí, že jeho satirické hry, řazené tehdy mezi tzv. nízká dramata, svou otevřenou kritičností napomohly podkopat postavení tradičních institucí a patřily k předzvěstem francouzské revoluce.

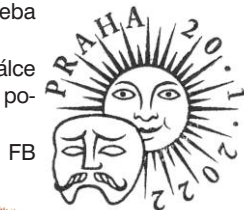

Grafické zpracování známky považují za zdařilé po obsahové i výtvarné stránce. Když jsem viděl původní návrh předložený autorem Komisi pro výtvarné řešení, zalíbilo se mi na první pohled. V rozměru zmenšeném na jednu šestinu, tedy ve formátu známky, k němu však

mám připomínku, přicházející však bohužel pozdě - v kresbě mi chybí alespoň náznak liniového provedení, které by ji pomohlo zaostřit. Tak třeba přistě...

Skutečně krásná je rytina na obálce dne vydání, připomínající autorovu poslední roli. Zdařilé je i razítko.

Tedy - dobrá práce!

FDC